

A silhouette of a family walking towards the right. From left to right: a man pushing a stroller, a woman, a young girl, a woman, a young girl, and a man carrying a baby on his back. The background is a solid red color with a white, torn-paper-like border on the left and bottom edges.

VODNIK PO SOCIALNIH PRAVICAH

**Vsak od nas se
lahko znajde
v stiski**

KAZALO

CENTRI ZA SOCIALNO DELO V REPUBLIKI SLOVENIJI	4
VODNIK PO SOCIALNIH PRAVICAH	6
DENARNA SOCIALNA POMOČ	7
IZREDNA DENARNA SOCIALNA POMOČ	8
VARSTVENI DODATEK	9
OTROŠKI DODATEK	10
DRŽAVNA ŠTIPENDIJA.....	11
ZNIŽANO PLAČILO VRTCA.....	12
SUBVENCIJA NAJEMNINE	13
SUBVENCIJA PREHRANE ZA UČENCE IN DIJAKE.....	14
PROGRAMI ZA POMOČ V STISKI	15
OSTALE OBLIKE FINANČNE POMOČI.....	16
OBLIKE POMOČI	18
EVROPSKA POMOČ NAJBOLJ OGROŽENIM.....	19

CENTRI ZA SOCIALNO DELO V REPUBLIKI SLOVENIJI

- 1 CENTER ZA SOCIALNO DELO
CELJE
Opekarniška cesta 15b,
3000 Celje
03 777 98 11
- 2 CENTER ZA SOCIALNO DELO
DOLENJSKA IN BELA KRAJINA
Resslova ulica 7b,
8000 Novo mesto
07 393 26 40 | 07 393 26 70
- 3 CENTER ZA SOCIALNO DELO
GORENJSKA
Koroška cesta 19,
4000 Kranj
04 620 48 00
- 4 CENTER ZA SOCIALNO DELO
JUŽNA PRIMORSKA
Prisoje 1,
6000 Koper
05 66 34 534
- 5 CENTER ZA SOCIALNO DELO
KOROŠKA
Ozka ulica 1,
2380 Slovenj Gradec
08 181 03 01
- 6 CENTER ZA SOCIALNO DELO
LJUBLJANA
Dalmatinova ulica 2,
1000 Ljubljana
01 475 08 50
- 7 CENTER ZA SOCIALNO DELO
MARIBOR
Zagrebška cesta 72,
2000 Maribor
02 250 66 00
- 8 CENTER ZA SOCIALNO DELO
OSREDNJA SLOVENIJA – VZHOD
Masljeva ulica 3,
1230 Domžale
01 724 63 70

9 **CENTER ZA SOCIALNO DELO**
OSREDNJA SLOVENIJA– ZAHOD

Ljubljanska cesta 9,
1330 Kočevje
05 969 44 19

10 **CENTER ZA SOCIALNO DELO**
POMURJE

Slovenska ulica 41,
9000 Murska Sobota
02 585 85 40

11 **CENTER ZA SOCIALNO DELO**
POSAVJE

Trg Matije Gubca 1,
8270 Krško
07 499 20 00

12 **CENTER ZA SOCIALNO DELO**
PRIMORSKO - NOTRANJSKA

Novi trg 6,
6230 Postojna
05 700 12 26

13 **CENTER ZA SOCIALNO DELO**
SAVINJSKO–ŠALEŠKA

Stari trg 35,
3320 Velenje
03 777 30 60

14 **CENTER ZA SOCIALNO DELO**
SEVERNA PRIMORSKA

Delpinova ulica 18/B,
5000 Nova Gorica
05 330 29 70

15 **CENTER ZA SOCIALNO DELO**
SPODNJE PODRAVJE

Trstenjakova ulica 5a,
2250 Ptuj
02 787 56 00

16 **CENTER ZA SOCIALNO DELO**
ZASAVJE

Mestni trg 5a,
1420 Trbovlje
03 777 33 06

VODNIK PO SOCIALNIH PRAVICAH

Vsak od nas se lahko znajde v stiski

Vsak od nas se lahko znajde v socialni stiski. Naloga države je, da v takšnih primerih priskoči na pomoč. Vodnik, ki ga držite v rokah, vam bo pomagal, da ugotovite, do katerih denarnih prejemkov, subvencij in znižanih plačil ste upravičeni in kako lahko svoje pravice uveljavite.

Z vlogo se obrnite na center za socialno delo, kjer imate prijavljeno stalno prebivališče. To lahko storite osebno, po pošti ali preko portala e-uprava za otroški dodatek, znižano plačilo vrtca in državno štipendijo. Naloga socialnih delavcev na centrih za socialno delo je, da vam na razumljiv način predstavijo vaše pravice, morebitne pogoje ter postopke in posledice njihovega uveljavljanja. Strokovni delavci vam nudijo tudi pomoč pri izpolnjevanju vlog. Prav tako vas lahko usmerijo k različnim programom in storitvam, ki so namenjeni preseganju težav, s katerimi se soočate.

Pozor!

Vsi zneski navedeni v brošuri, so veljavni na dan 1.3.2024.

DENARNA SOCIALNA POMOČ

Ali nimate denarja oziroma se vi ali vaša družina preživljate z nizkimi dohodki?

Denarna socialna pomoč je osnovni in najpomembnejši mehanizem socialne države, ki materialno ogroženim gospodinjstvom zagotavlja minimalni dohodek, s katerim si lahko pomaga revna družina.

Upravičenci

Denarna socialna pomoč se podeli dohodkovno in materialno šibkim gospodinjstvom, in sicer v višini razlike med lastnim dohodkom in minimalnim dohodkom. Minimalni dohodek za samsko osebo trenutno znaša 484,88 evra. Za štiričlansko družino (2 otroka), kjer je ena odrasla oseba zaposlena, druga pa brezposelna, pa na primer 1.580,71 evra.

Pozor!

Višina denarne socialne pomoči je odvisna od števila družinskih članov in njihovega statusa, zato ste do nje lahko upravičeni, tudi če vaši dohodki presegajo 484,88 evra ter v nekaterih primerih tudi če ste zaposleni in prejimate plačo.

IZREDNA DENARNA SOCIALNA POMOČ

Ali potrebujete enkratno pomoč za ogrevanje ali druge izredne stroške? Ali potrebujete pomoč pri odpravi posledic naravne ali druge nesreče?

Izredna denarna socialna pomoč je namenjena kritju izrednih stroškov, ki so vezani na preživljanje in jih družina sama ne more pokriti. Dodeljuje se za namen kritja poročuna elektrike, nakup pralnega stroja, štedilnika, drv za ogrevanje in podobno.

Upravičenci

Višina pomoči je odvisna od velikosti družine. Samska, delovno neaktivna oseba lahko prejme v mesecu največ 484,88 evra oziroma največ 969,76 evra v enem letu. Štiričlanska družina z dvema brezposelnima odraslimi osebama in dvema šoloobveznima otrokoma pa prejme največ 1.333,42 evra mesečno in 2.666,84 evra letno. Za namen potresa, poplave, ujme, drugih naravnih nesreč in višje sile se dodeljujejo višji zneski, in sicer trikratnik mesečnega zneska v enem letu.

Pozor!

Do izredne denarne socialne pomoči ste lahko upravičeni tudi, če presegate dohodkovni cenzus, ki velja za redno denarno pomoč. O upravičenosti prosto presoja socialni delavec na centru za socialno delo.

Za izredno pomoč zaprosite, še preden nastanejo dolgovi, saj se praviloma ne dodeli za poplačilo dolgov.

VARSTVENI DODATEK

Ali se preživljate z izredno nizko pokojnino, ste starejši od 63 (ženske) ali 65 let (moški), ste trajno nezmožni za delo ali trajno nezaposljivi in se preživljate z nizkimi dohodki?

Varstveni dodatek je pravica, ki se dodeli poleg denarne socialne pomoči. Prejmejo ga osebe, ki so starejše ali trajno nezmožne za delo in ki si lastne materialne varnosti ne morejo zagotoviti zaradi okoliščin, na katere ne morejo vplivati.

Upravičenci

Do varstvenega dodatka so upravičene materialno ogrožene samske osebe, katerih dohodek ne presega 712,77 evra, in kot tak predstavlja tudi instrument pomoči za upokojence s pokojninami pod tem zneskom. Podobno kot pri denarni socialni pomoči je lahko prag za upravičenost do varstvenega dodatka višji in je odvisen od števila in statusa družinskih članov.

OTROŠKI DODATEK

Ali imate otroke?

Otroški dodatek je osnovni transfer družinam v okviru družinske politike. Otroški dodatek prejme eden od staršev za otroka s stalnim ali začasnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki dejansko živi v Republiki Sloveniji, do dopolnjenega 18. leta starosti otroka.

Upravičenci

Do otroškega dodatka so upravičene vse družine, v katerih povprečni mesečni neto dohodek na družinskega člana ne presega 1.269,24 evra. Glede na vaše dohodke lahko torej za enega otroka prejmete od 24,55 do 141,13 evra mesečno, nekoliko več pa tudi za vsakega naslednjega otroka. Družine, ki imajo višje dohodke, prejmejo manj, družine z najnižjimi dohodki pa največ.

Pozor!

Za otroke, ki živijo v enostarševski družini, se otroški dodatek poveča za 30 % v skladu z uvrstitvijo družine v dohodkovni razred.

Če predšolski otrok, ki je mlajši od štirih let, ni vključen v vrtec, se posamezni znesek otroškega dodatka poveča za 20 %.

DRŽAVNA ŠTIPENDIJA

Ali se vi ali vaši otroci težko preživljate med šolanjem ali študijem?

Državna štipendija je namenjena tudi dijakom in študentom, ki prihajajo iz materialno ogroženih družin. Gre za denarni prejemek, ki omogoča dijakom in študentom z nizkimi dohodki, da lahko nadaljujejo z izobraževanjem.

Upravičenci

Podobno kot pri otroškem dodatku so do državne štipendije upravičeni vsi dijaki in študenti iz gospodinjstev, v katerih povprečni mesečni neto dohodek na družinskega člana ne presega 1.269,24 evra. Glede na dohodke gospodinjstva lahko torej štipendija za otroka do 18. leta starosti znaša od 32,58 do 134,88 evra, za dijaka ali študenta nad 18. letom starosti pa od 65,17 do 269,74 evra mesečno. Osnovni znesek se lahko poveča še za dodatek za uspeh, dodatek za bivanje in dodatek za štipendiste s posebnimi potrebami. Enako kot pri otroškem dodatku mladostniki, ki imajo višje dohodke, prejmejo manj, mladostniki iz družin z najnižjimi dohodki pa največ.

Pozor!

Študentsko delo, ki mesečno ne presega bruto zneska minimalne plače, se ne upošteva pri upravičenosti do državne štipendije, otroškega dodatka, znižanega plačila vrtca in subvencije prehrane za učence in dijake.

ZNIŽANO PLAČILO VRTCA

Ali izdatek za vrtec močno obremenjuje vaš družinski proračun?

Če je vaš otrok vključen v javni vrtec, zasebni vrtec s koncesijo ali zasebni vrtec, ki se financira iz občinskega proračuna, ste najverjetneje upravičeni do znižanega plačila vrtca.

Upravičenci

Če povprečni mesečni dohodki vaše družine ne presegajo 1.269,24 evra na družinskega člana, ste upravičeni do znižanega plačila vrtca. Glede na vaše dohodke lahko plačilo znaša od 77 % pa vse do 0 % dejanske cene.

Pozor!

Če imate v vrtec hkrati vključena dva otroke, ste plačila za mlajšega otroka oproščeni. Plačila za vrtec ste oproščeni tudi za tretjega in vsakega nadaljnjega otroka iz iste družine.

SUBVENCija NAJEMNINE

Ali vam po plačilu najemnine in stroškov za stanovanje ne ostane nič več?

Če nimate lastnega stanovanja in imate nizke dohodke, ste lahko upravičeni do subvencije najemnine. Do subvencije ste upravičeni, če ste najemniki v neprofitnem stanovanju, namenskem najemnem stanovanju, bivalni enoti, tržnem najemnem ali hišniškem stanovanju.

Upravičenci

Za subvencijo tržne najemnine lahko zaprosite samo, če na razpisu za najem neprofitnega stanovanja niste bili izbrani ali če v občini vašega stalnega prebivališča v zadnjem letu ni bilo objavljenega razpisa. Za pridobitev subvencije se oglasite na pristojnem centru za socialno delo s kopijo najemne pogodbe.

Pozor!

Subvencija najemnine je ob izpolnjevanju
dohodkovnega pogoja vaša pravica, zato o
njej niste dolžni obveščati najemodajalca.

SUBVENCija PREHRANE ZA UČENCE IN DIJAKE

Ali s težavo plačujete stroške prehrane za svoje otroke?

Uveljavite lahko pravico do znižanega plačila ali oprostitvev plačila šolske prehrane.

Upravičenci

Upravičeni ste do 100 % subvencije malice in kosila za učence, in sicer za malico, če vaš povprečni mesečni neto dohodek na družinskega člana ne presega 679,51 evra, ter za kosilo, če ta dohodek ne presega 538,46 evra. Do subvencije malice za dijake ste upravičeni, če vaš povprečni mesečni neto dohodek na družinskega člana ne presega 820,51 evra, in sicer glede na vaš dohodek od 40 % do 100 %.

Pozor!

Brezplačna malica pripada tudi učencem in dijakom, ki so nameščeni v rejniško družino, ki so prosilci za azil ali so nameščeni v zavode za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami oziroma v domove za učence in obiskujejo šolo izven zavoda.

Če ste upravičeni do otroškega dodatka ali državne štipendije, vam ni treba vložiti vloge, saj bo šola pri izdaji položnice ustrezno upoštevala zakonsko določeno subvencijo. Če do otroškega dodatka ali državne štipendije niste upravičeni, morate za upravičenost vložiti posebno vlogo.

PROGRAMI ZA POMOČ V STISKI

Ali potrebujete pomoč zaradi nasilja v družini ali zlorabe, nujno nastanitev, pomoč v zvezi s skrbništvom otrok, težav z odvisnostjo ali občutka nemoči zaradi drugih težkih okoliščin?

Centri za socialno delo v sodelovanju z drugimi organizacijami in izvajalci nudijo najrazličnejše programe pomoči; varne hiše, nujne nastanitve, različna svetovanja in druge oblike pomoči, ki so tu zato, da vam pomagajo v stiski.

Če ste se znašli v kakršni koli težki okoliščini, se obrnite na pristojni center za socialno delo. Na razgovor lahko pridete brez predhodnega naročila in v času uradnih ur, v nujnih primerih pa vam je v poslovnem času centra za socialno delo na razpolago tudi dežurna strokovna delavka ali strokovni delavec. Strokovni delavci in delavke vam bodo pomagali prepoznati stiske in težave, pri čemer bodo upoštevali vaša pričakovanja in predloge za rešitve. Po uvodnem pogovoru vas bodo seznanili s socialnovarstvenimi storitvami in prejemi, ki so vam na voljo, ter vam pojasnili, kako jih uveljaviti, kakšne so vaše dolžnosti, kakšne mreže pomoči in programi so vam na voljo.

Pozor!

Socialni delavci so zavezani k spoštovanju anonimnosti in svobodne volje uporabnika. Zato ne oklevajte pri iskanju pomoči, četudi ste se znašli v težkih okoliščinah zaradi zlorabe prepovedanih substanc ali katerih drugih oteževalnih okoliščin.

Če ste žrtev nasilja in se bojite uradnih postopkov, so vam socialni delavci dolžni nuditi podporo in pomoč, četudi se ne odločite za postopek ovadbe.

OSTALE OBLIKE FINANČNE POMOČI

POGREBNINA in POSMRTNINA

Ali se ob izgubi bližnjega soočate še z izgubo dohodka in visokimi stroški pogreba?

POGREBNINA in POSMRTNINA sta namenjeni finančni pomoči družinskim članom (svojcem) pokojne osebe, ki so upravičeni do denarne socialne pomoči ali varstvenega dodatka oziroma se preživljajo z nizkimi dohodki. Pogrebina je namenjena izključno kritju stroškov pogreba.

PRAVICA DO PLAČILA PRISPEVKA ZA OBVEZNO ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE in PRAVICA DO PLAČILA OBVEZNEGA ZDRAVSTVENEGA PRISPEVKA **Ali ste brez obveznega zdravstvenega zavarovanja in se bojite, da vam bodo pri zdravniku izdali račun?**

Na centru za socialno delo lahko v sklopu vloge za denarno socialno pomoč, za varstveni dodatek ali ločeno zaprosite za plačilo prispevka za zdravstveno zavarovanje in plačilo obveznega zdravstvenega prispevka. Pravici pripadata osebam, ki nimajo urejenega zavarovanja in izpolnjujejo pogoje za upravičenost do denarne socialne pomoči, osebam, ki do denarne socialne pomoči niso upravičene izključno zaradi

krivdnega razloga, ter osebam, ki so upravičene do varstvenega dodatka, in njihovim partnerjem, če imajo v RS stalno prebivališče. Pravica do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje pripada tudi osebam, ki so po 18. letu nameščene v rejniško družino ali zavod.

OPROSTITEV PLAČILA SOCIALNOVARSTVENIH STORITEV

Ali s težavo plačujete stroške oskrbe v domu starejših občanov ali v drugih socialnovarstvenih zavodih zase ali za svoje bližnje?

Plačila ste lahko delno ali v celoti oproščeni, če center za socialno delo na podlagi vaše vloge in materialnega stanja presodi, da si stroška oskrbe ne morete privoščiti.

OBLIKE POMOČI

Denarni prejemki, ki jih lahko uveljavljate:

- denarna socialna pomoč,
- izredna denarna socialna pomoč,
- varstveni dodatek,
- otroški dodatek,
- državna štipendija,
- pravica do izredne denarne socialne pomoči kot pomoč pri kritju stroškov pogreba (pogrebna),
- pravica do enkratne izredne denarne socialne pomoči po smrti družinskega člana (posmrtnina).

Subvencije in znižana plačila, ki jih lahko uveljavljate:

- znižano plačilo vrtca,
- subvencija malice za učence in dijake,
- subvencija kosila za učence,
- subvencija najemnine,
- oprostitev plačila socialnovarstvenih storitev,
- pravica do plačila obveznega zdravstvenega prispevka
- pravica do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje

Evropska pomoč najbolj ogroženim:

- pomoč v obliki hrane,
- spremljevalni ukrepi.

Socialnovarstveni programi in drugi programi

Centri za socialno delo in nevladne organizacije po Sloveniji nudijo kar 208 programov, ki zajemajo:

- programe socialne rehabilitacije zasvojenih,
- programe, namenjene duševnemu zdravju,
- programe za brezdomce,
- programe za starejše,
- programe za otroke in mladostnike,
- programe za preprečevanje nasilja,
- programe za invalide,
- programe za Rome,
- programe v podporo družini,
- večgeneracijske centre,
- programe za promocijo prostovoljstva in migracije.

Na centrih za socialno delo nudijo naslednje storitve:

- prvo socialno pomoč,
- osebno pomoč,
- podporo žrtvam kaznivih dejanj,
- pomoč družini za dom (pomoč družini na domu, socialni servis),
- institucionalno varstvo,
- vodenje in varstvo ter zaposlitev pod posebnimi pogoji,
- pomoč delavcem v podjetjih, zavodih ter pri drugih delodajalcih.

EVROPSKA POMOČ NAJBOLJ OGROŽENIM

Ali s težavo plačujete stroške prehrane?

Na razdelilnih mestih Rdečega križa, Slovenske karitas in Mladinskega centra Prlekije lahko zaprosite za pomoč, sofinancirano z evropskimi sredstvi v obliki paketov s hrano, ki vsebujejo osnovna živila, kot so: moka, mleko, testenine, riž, olje, konzervirana zelenjava (fižol, pelati) in marmelada.

Se počutite same v stiski?

Ob prejemu paketa s hrano se lahko vključite v razne spremljevalne ukrepe, ki jih izvajajo Rdeči križ, Slovenska karitas in Mladinski center Prlekije na razdelilnih mestih. Vašo osebno stisko bodo poskušali rešiti s pogovori in individualnim ali družinskim psihosocialnim svetovanjem. Lahko se udeležujete predavanj in izobraževanj v obliki raznih delavnic in povezovalnih dejavnosti, kjer lahko pridobite nova znanja, ter si okrepite in razširite socialno mrežo.

Upravičenci

Brezposelne in zaposlene osebe v materialni stiski, osebe prizadete v naravnih nesrečah, skupnost enega od staršev z otrokom (ali več otroci), upokojenci z nizkimi pokojninami, posamezniki, ki živite sami v gospodinjstvu (še posebej enočlanska gospodinjstva starih 65 let in več), brezdomci, marginalne skupine oseb (Romi, begunci, priseljenici...), ter posamezniki, ki ste se zaradi bolezni ali nesreče znašli v težki situaciji.

SOCIALNE PRAVICE SO VAŠE PRAVICE!

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

Sofinancira
Evropska unija

